PWYLLGOR YMGYNGHOROL HARBWR PORTHMADOG, 11 MAWRTH, 2009

YN BRESENNOL: Y Cynghorydd Ieuan Roberts, (Cadeirydd)

Y Cynghorwyr Selwyn Griffiths, (Cyngor Gwynedd), ynghyd â'r Mri Gwyn Davies (Cyngor Tref Porthmadog), Dr John Jones Morris, (Buddiannau Hamdden) a Robert Owen, (Buddiannau Masnachol).

HEFYD YN BRESENNOL: Barry Davies (Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig), ac Ioan Hughes (Swyddog Pwyllgor).

YMDDIHEURIADAU: Y Cynghorwyr Alwyn Gruffydd, Dyfed Edwards**,** Cadeirydd Bwrdd y Cyngor), Dai Rees Jones (Is-gadeirydd Bwrdd Y Cyngor), Peter Lunt Williams (Sefydliad y Bad Achub), Trefor Jones, (Harbwr Feistr).

1. DATGAN BUDDIANT PERSONOL

Ni dderbyniwyd datganiad o fuddiant personol gan unrhyw aelod oedd yn bresennol.

2. COFNODION

Llofnododd y Cadeirydd gofnodion cyfarfod y Pwyllgor hwn a gynhaliwyd ar 24 Medi, 2008 fel rhai cywir.

3. MATERION YN CODI O'R COFNODION

Nodwyd fod yr angen am ychwaneg o angorfeydd pontŵn yn parhau ac yr oedd cynrychiolydd 'buddiannau hamdden' yn hyderus nad oedd angen pryderu am brinder lle rhwng y llithrfa a'r cychod. Pwysleisiodd mai'r bwriad oedd sicrhau lle addas i gychwyr lleol ac ymwelwyr.

Nid oedd gan y Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig wrthwynebiad mewn egwyddor i'r cais ac yr oedd yn ymwybodol o awydd y Clwb Hwylio i hyrwyddo'r harbwr. Cyfeiriodd y swyddog hefyd at yr angen i roi sylw i'r defnydd a wneir o'r llithrfa a byddai modd rhoi ystyriaeth bellach i'r mater maes o law. Ychwanegodd fod cydweithio rhwng y Clwb Hwylio, Y Cyngor a'r Sector Breifat yn hanfodol.

Nodwyd na fyddai modd gwneud unrhyw ddatblygiad hyd y gaeaf nesaf beth bynnag fyddai'r penderfyniad terfynol.

PENDERFYNWYD y dylai'r Cyngor, Y Clwb Hwylio a'r Sector Breifat gynnal trafodaethau pellach fel y gellir symud ymlaen i gael ychwaneg o angorfeydd pontŵn os ydynt oll yn gytûn.

4. ADRODDIAD Y GWASANAETH MORWROL

Cyflwynwyd adroddiad y Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig a rhoddwyd ystyriaeth i'r materion canlynol yn unigol:

Ffioedd a Thaliadau

O safbwynt Harbwr Porthmadog 'roedd bwriad i gynyddu 3% ar daliadau'r rhai sy'n byw yn barhaol yng Ngwynedd gyda'r cynnydd i'r rhai o'r tu allan i'r sir yn 4%. Ychwanegodd y Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig y bydda'r gostyngiad yn y Trethl Ar Werth o 17.5% i 15% yn sicrhau y bydd cost net y defnyddwyr yn gostwng.

Rhagwelir y bydd graddfa chwyddiant ar gyfer harbyrau Gwynedd yn 2008/09 yn 2.67% sy'n cyfateb i gynnydd o £7,540 yn nharged incwm cyflawn yr harbyrau yn 2009/10.

Llwyddwyd i gyrraedd y targed yn Harbwr Porthmadog am nifer o flynyddoedd. Fodd bynnag, o ystyried y sefyllfa bresennol, pwysleisiodd y swyddog y bydd angen cymryd camau pellach i sicrhau y gellir cyrraedd y targedau gwariant ac incwm heb ostwng safonau.

'Roedd y swyddog yn falch o nodi nad oedd bwriad i gynyddu ffioedd lansio a chofrestru cychod pŵer a Badau Dŵr Personol ar gyfer y flwyddyn ariannol nesaf. Disgwylir y bydd hyn yn annog mwy i ddefnyddio cyfleusterau ardal Porthmadog. Pwysleisiodd y swyddog fod y system gofrestru'n allweddol, ac yr oedd yn awyddus i weld yr holl ddefnyddwyr yn cydymffurfio â rheolau'r Cyngor.

Ychwanegodd y swyddog fod cynnydd cyflawn o £51,020 yn nharged incwm yr Uned Forwrol ar gyfer 2009/10. O ganlyniad, cyfanswm targed incwm yr Uned fydd £2,121,900.

Esboniodd y swyddog fod disgwyl i'r ffioedd a thaliadau ar gyfer 2009/10 gael eu cadarnhau gan y Swyddogion Statudol ac Arweinydd Portffolio'r Gwasanaeth Dysgu Gydol Oes.
Anfonwyd copi drafft o'r ffioedd a'r taliadau i'r holl gwsmeriaid er sicrhau eu bod yn ymwybodol o'r holl newidiadau.

Cyllidebau

Adroddwyd ar sefyllfa ariannol Harbwr Porthmadog ar 31 Ionawr 2009.
Y targed incwm ar gyfer 2008/09 oedd £78,260, a hyd at ddiwedd Ionawr 2009 cyfanswm yr incwm oedd £75,890. Nid oedd disgwyl i'r incwm yn ystod Chwefror a Mawrth fod yn sylweddol, ond yr oedd y Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig yn hyderus y bydd y targed incwm ychydig yn uwch na'r targed ar ddiwedd y flwyddyn ariannol. Nodwyd gan y swyddog fod y sefyllfa yma yn rhagorol.

Mewn ymateb i ymholiad, esboniwyd y byddai holl harbyrau Gwynedd yn cael eu hystyried yn unol er sicrhau cydbwysedd ariannol.

Mynegwyd pryder gan y swyddog gan fod y gwariant yn uwch na'r gyllideb mewn sawl maes. Yn ogystal rhagwelir y bydd angen gwariant pellach yn ystod mis Chwefror a Mawrth.

Atgoffwyd aelodau fod cyllideb 'NT 53 12 01' (£12,050) wedi ei sefydlu ar gyfer mân welliannau o fewn yr harbwr. 'Roedd hyn yn cynnwys, gwelliant i'r cyfleusterau disel, sydd bellach wedi ei orffen, ymestyn y llithrfa, adnewyddu cadwyni a gwella cyfleusterau storio.

O ystyried y sefyllfa ariannol bresennol a'r her sy'n wynebu'r Cyngor, pwysleisiodd y swyddog y bydd 2009/10 yn flwyddyn hynod anodd i'r Uned Forwrol . Ychwanegodd y bydd rhaid goresgyn unrhyw orwariant neu ddiffyg ariannol.

Mordwyo/Angorfeydd

Arhosodd y rhan helaethaf o'r cymhorthion mordwyo sy'n arwain i Harbwr Porthmadog ar eu safleoedd ar gychwyn 2009. Ychwanegodd y swyddog fod mwy o adnoddau ar gael i fonitro'r sianel yn rheolaidd

Cyfeiriodd at newidiadau sylweddol sy'n ymddangos yn y sianel gyferbyn ag ardal 'Cwt Powdwr'. Mae'r Uned Forwrol yn cynghori morwyr i fod yn ofalus wrth fordwyo yn y fan yma.

Cyfeiriodd y swyddog at y gwaith cynnal a chadw a wnaed ar gymhorthion mordwyo a'r gwaith pellach sydd ar y gweill. Nodwyd fod pob llusern wedi cael eu cadw ar eu safleoedd yn ystod misoedd y gaeaf ac yr oedd y swyddog yn credu fod hyn wedi bod o fudd . 'Roedd y swyddog yn fawr obeithio parhau gyda'r trefniant ar gyfer y gaeaf nesaf.

Cwblhawyd gwaith cynnal a chadw ar fwi y sianel fordwyo a chaiff ei dychwelyd i'w safle yn ystod y gwanwyn. Bydd yr Harbwr Feistr a Swyddog Morwrol Harbyrau yn paratoi ar gyfer gosod bwi cyn gŵyl y Sulgwyn eleni.

Adroddodd y swyddog ymhellach fod yr holl angorfeydd yn cael eu harchwilio a'u hadnewyddu fel y byddant yn gadarn a diogel ar gyfer y tymor hwylio. Gwahoddwyd contractwyr cymwysedig i gyflwyno amcangyfrif ar gyfer y gwaith a derbyniwyd y dyfynbris isaf o £2,750. Bydd cost o £650 am adlinio angorfeydd yn ychwanegol.

Adroddwyd y bydd cost y cadwyni a gefynnau gaiff eu defnyddio fel rhan o'r gwaith cynnal a chadw ar angorfeydd a chymhorthion mordwyo o fewn Harbwr Porthmadog yn ystod y Gwanwyn 2009 yn £4,000. Nodwyd gan y swyddog fod hwn yn sylweddol uwch na'r cyfanswm o £2,800 yn 2008.

Archwiliwyd holl angorfeydd ym Morth y Gest gan yr Harbwr Feistr ac ni fydd angen symud yr un ohonynt yn ystod y gaeaf.

Gweithwyr

Cyfeiriodd y swyddog at rai newidiadau fydd yn digwydd o fewn yr Uned, ond nodwyd na fyddai hyn yn amharu ar y gwasanaeth. Ychwanegodd y byddai penderfyniadau anodd i'w gwneud ond nad oedd yn rhagweld y byddai toriadau ym Mhorthmadog.

O safbwynt y dyletswyddau pwysleisiodd fod angen i'r gweithwyr ddefnyddio'r cwch yn amlach fel y bydd cleiantau yn gweld fod gwaith yn cael ei wneud i sicrhau rheolaeth. Ychwanegodd y byddai'n her i wella safon gwasanaeth mewn cyfnod ariannol anodd a bod hyn yn galw am agwedd frwd a phroffesiynol holl staff yr Uned Forwrol.

Is-ddeddfau Harbwr

Eisoes cymeradwywyd yr Is-ddeddfau Harbwr gan aelodau'r pwyllgor hwn, ond nid ydynt wedi eu cadarnhau a'u mabwysiadu.

Cyfeiriodd y swyddog at y siom ac anfodlonrwydd a fynegwyd gan aelodau'r Pwyllgor hwn yn y gorffennol oherwydd yr oedi a fu o safbwynt mabwysiadu'r Is-ddeddfau. Nododd fod Cyngor Gwynedd wedi gweithio'n fanwl ar y mater am beth amser.

Ymhelaethodd y swyddog ar waith pellach a wnaed fel rhan o'r broses ymgynghori angenrheidiol. Anfonwyd yr Is-ddeddfau drafft at Gangen Gwaith ac Amgylchedd yr Adran Harbyrau yn yr Adran Drafnidiaeth yn Llundain. Yn ogystal 'roedd y Gangen Gwaith ac Amgylchedd wedi ymgynghori ymhellach gyda Thŷ'r Drindod a'r Gymdeithas Hwylio Frenhinol a chymharu'r addasiadau a awgrymir /angenrheidiol i'r Is-ddeddfau drafft.

Cadarnhawyd y caiff yr Is-ddeddfau drafft diwygiedig eu cylchreded i aelodau'r pwyllgor hwn cyn gynted a bo modd.

Rheoliadau Llongau Drafft

Adroddodd y swyddog ar waith ymgynghorol sy'n cael ei wneud gan yr Adran Drafnidiaeth ar hyn o bryd ynglŷn â rheoliadau i eithrio morwyr amatur mewn categorïau penodol o longau o'r drosedd o fod dros y lefel o alcohol a ganiateir.

Ar ôl ystyried barn asiantaethau gorfodi morwyr hamdden a'r cyhoedd, penderfynodd y Gweinidogion ar eithriad i bobl ar gychod oedd yn fyrrach na 7 medr ac nad oedd ganddynt y gallu i deithio'n gyflymach na 7 milltir môr.

Nodwyd gan aelod fod rhai yn yfed llawer o alcohol ac yna'n defnyddio cychod. Croesawyd y bwriad i gyflwyno'r rheoliadau newydd.

PENDERFYNWYD gofyn i'r Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig gyfleu cymeradwyaeth y Pwyllgor Ymgynghorol hwn i'r rheoliadau a gyfeirir atynt uchod.

Canlyniadau Barn Cwsmer

Mynegwyd siom gan y swyddog mai dim ond hanner defnyddwyr angorfeydd Porthmadog oedd wedi ymateb i'r holiadur, ond pwysleisiodd aelodau fod ymateb o'r fath yn galonogol.

Ymysg yr ymatebion nodwyd bod 33% yn credu fod safon gwasanaeth yr harbwr yn ardderchog a 43% yn adrodd ei fod yn dda. Nid oedd unrhyw un wedi ei nodi fel bod yn wael.

'Roedd 66% yn credu fod mesurau diogelwch yn ddigonol yn yr harbwr a 22% yn nodi nad oedd digon o fesurau diogelwch.

Gwelwyd bod 80% yn credu fod costau a ffioedd angorfeydd yn adlewyrchu gwasanaeth teg. O safbwynt glendid yr harbwr credai 16% ei fod yn ardderchog gyda 58% o'r farn ei fod yn dda.

Rhoddwyd cyfle i'r defnyddwyr restru'r gwasanaethau neu gyfleusterau fyddent yn hoffi ei gael yn yr harbwr. Cadarnhawyd y byddai'r Uned Forwrol yn rhoi sylw i'r sylwadau a wnaed ac yn ymdrechu i wella mannau lle mae angen gwelliant.

Pibell Arllwys Borth y Gest

Dywedodd y swyddog fod y bibell arllwys sy'n llifo i'r sianel mordwyo wedi bod yn achos pryder ers nifer o flynyddoedd. Yn dilyn rhai trafferthion pellach, cadarnhawyd fod y gwaith wedi cychwyn a chroesawyd hyn gan yr aelodau.

Cyfarfod

Cyfeiriodd aelod at gyfarfod a gynhaliwyd rhwng y Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig a Chyfeillion Morfa Bychan.

Diolchodd aelod i'r swyddog am ei barodrwydd i fynychu cyfarfod y Cyfeillion.

PENDERFYNWYD derbyn yr adroddiad gyda diolch i'r Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig a gweithwyr yr Uned am eu gwaith a llwyddiant y flwyddyn.